

UPUTSTVO ZA AUTORE

Osnovne informacije

Konteksti kulture: studije iz humanistike i umjetnosti je serijska naučna publikacija (časopis) Društva za kulturni razvoj „Bauo“ iz Petrovca na Moru, Crna Gora, koja izlazi u štampanom i elektronskom obliku.

Časopis posjeduje jasno definisanu uredničku strukturu – uredništvo (glavni urednik, gostujući urednik), redakciju i međunarodnu naučnu redakciju, kao i transparentno definisan recenzentski i etički postupak, u skladu s međunarodnim standardima akademskog izdavaštva.

Uredničke odluke o prijemu i objavljivanju radova donose se isključivo na osnovu naučnog kvaliteta, originalnosti i relevantnosti rada za tematski profil časopisa, bez uticaja izdavača, finansijera, drugih institucija ili eksternih interesa. Uredništvo djeluje nezavisno i u skladu s principima akademske slobode i uredničkog integriteta.

Časopis obezbjeđuje trajni otvoreni pristup svim objavljenim radovima, uz dugoročno digitalno arhiviranje sadržaja na portalu časopisa (www.kontekstikulture.me), bez vremenskog embarga, kao i u relevantnim nacionalnim i međunarodnim repozitorijumima. Elektronske verzije radova i brojeva časopisa arhiviraju se u formatima pogodnim za dugoročno čuvanje i bibliotečko evidentiranje (PDF/A), uz obezbijeđenu trajnu dostupnost sadržaja.

Štampano izdanje objavljuje se jednom godišnje, u prvom kvartalu godine. Izdavač, redakcija i uredništvo garantuju redovnost izlaženja i jasno definisanu godišnju dinamiku objavljivanja, bez kašnjenja i prekida.

Časopis izlazi na engleskom i našem (crnogorskom/srpskom/hrvatskom/bosanskom) jeziku, a pismo je latinica. Pojedini dijelovi rada objavljuju se dvojezično.

Broj radova po izdanju iznosi minimalno devet – tri rada u tri tematska bloka, koje prate prikazi.

Časopis je pokrenut 2023. godine, uz finansijsku podršku Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore putem Konkursa za sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti.

Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“ na Cetinju dodijelila je ISSN 3027-4222 za štampano i ISSN 3027-4818 za elektronsko izdanje časopisa.

U Evidenciju medija Ministarstva kulture i medija Crne Gore dana 19. marta 2025. časopis *Konteksti kulture: studije iz humanistike i umjetnosti* upisan je kao štampani medij, a portal *Konteksti kulture* (www.kontekstikulture.me) kao internetska publikacija.

Tematski fokus

U pitanju je akademski časopis, namijenjen objavljivanju rezultata naučnih istraživanja, koji donosi isključivo nepublikovane tekstove: originalne naučne radove, pregledne radove i prikaze novih relevantnih naučnih izdanja.

Iako je tematski primarno usmjeren na istraživanja u okviru balkanskog i mediteranskog konteksta, časopis je koncipiran kao otvorena, komparativna i međunarodno orijentisana platforma koja obuhvata i teme koje geografski i kulturno prevazilaze navedena područja.

Polazeći od lokalnih i regionalnih studija slučaja, kao i komparativnih istraživačkih pristupa, časopis podstiče radove usmjerene na analizu širih evropskih i globalnih kulturnih, istorijskih i društvenih procesa, uključujući i istraživanja koja prevazilaze prostorne, vremenske i disciplinarne okvire.

Radovi dolaze iz širokog spektra humanističkih naučnih disciplina, uključujući, ali ne ograničavajući se na: arheologiju, istoriju umjetnosti, etnologiju / kulturnu antropologiju, istoriju, filozofiju, književnost, lingvistiku, kulturologiju, heritologiju, muzeologiju, muzikologiju i srodne oblasti *studia humanitatis*, prije svega u domenu istraživanja kulture i umjetnosti.

Cilj ove izdavačke naučne platforme jeste doprinos razvoju, promociji i međunarodnoj vidljivosti novijih istraživanja u domenu humanistike i umjetnosti, te podsticanje akademskog dijaloga između savremenih internacionalnih istraživačkih perspektiva.

Etika i akademski integritet

Časopis primjenjuje principe etike i akademskog integriteta u skladu s preporukama COPE (Committee on Publication Ethics) i relevantnim međunarodnim standardima u naučnom izdavaštvu.

Plagijarizam, autoplagijarizam, falsifikovanje i fabrikovanje podataka, kao i druge neetičke prakse, nijesu dozvoljeni.

Svi pristigli rukopisi mogu biti podvrgnuti provjeri originalnosti u okviru uredničkog postupka, u skladu s važećim etičkim standardima i praksama akademskog izdavaštva.

Autori su u potpunosti odgovorni za originalnost cjelokupnog rada, pravilno citiranje svih korišćenih izvora, kao i za transparentno navođenje alata, metoda, tehnologija itd. korišćenih u pripremi rada, uključujući upotrebu digitalnih alata i vještačke inteligencije (AI).

Kada rad uključuje istraživanja koja podrazumijevaju rad s ljudima (npr. intervjui, etnografski rad, fotografisanje), autori su dužni da obezbijede poštovanje etičkih standarda, uključujući informisani pristanak učesnika, te zaštitu njihove privatnosti i identiteta, gdje je to neophodno. Za istraživanja koja zahtijevaju institucionalno odobrenje, autori treba da ga pribave i, na zahtjev uredništva, o tome dostave odgovarajuću potvrdu.

Autori, ukoliko ih koriste, treba da navode dostupnost istraživačke građe, izvora i podataka na kojima se rad zasniva (npr. arhivski fondovi, terenski zapisi, intervjui, digitalni korpusi građe). U slučajevima kada podaci nijesu javno dostupni zbog etičkih, pravnih ili drugih opravdanih razloga, to mora biti jasno naznačeno u radu.

Sva potencijalna neetička ponašanja u vezi s radovima, autorstvom, recenzentskim postupkom ili uredničkim odlukama moraju se prijaviti uredništvu časopisa putem zvanične imejl adrese. Uredništvo je dužno da svaku prijavu razmotri u što kraćem roku, nepristrasno i u skladu s međunarodnim etičkim smjernicama.

Neetičke prakse citiranja, uključujući pretjerano samocitiranje autora ili urednički podsticano citiranje časopisa bez naučne opravdanosti, nijesu dozvoljene. Uredništvo i recenzenti ne smiju uslovljavati odluku o objavljivanju zahtjevima za citiranje ovog časopisa, glavnog/gostujućeg urednika ili recenzenata, osim kada je to naučno jasno opravdano i direktno relevantno za sadržaj rada, odnosno njegovo unapređenje. Reference moraju biti relevantne, opravdane i zasnovane na stvarnom naučnom doprinosu citiranih radova.

Uredništvo zadržava pravo da povuče rad iz procesa objavljivanja ili iz već objavljenog broja ako se utvrdi kršenje etičkih standarda.

Ukoliko se nakon objavljivanja rada utvrdi postojanje ozbiljnih povreda etičkih standarda, kao što su plagijarizam, autoplagijarizam, fabrikovanje ili falsifikovanje podataka, neovlašćeno korišćenje tuđeg autorskog materijala i/ili druge teške povrede akademskog integriteta, uredništvo pokreće postupak povlačenja rada. Povučeni radovi ostaju javno dostupni u štampanoj i digitalnoj arhivi časopisa uz jasno naznačenu oznaku o povlačenju i obrazloženje razloga.

U slučaju manjih grešaka koje ne utiču na osnovne naučne rezultate rada (npr. tehničke, terminološke, faktografske i slične pogreške), uredništvo može objaviti ispravku u narednom broju, uz saglasnost autora.

Posebni tematski brojevi i/ili gostujući urednici, ukoliko postoje, podliježu identičnim pravilima recenzije, etike, sukoba interesa itd. kao i redovni sadržaj časopisa.

U časopisu se ne objavljuju sponzorisani sadržaji/oglasi trećih lica.

Autorska prava i otvoreni pristup

Autori u cjelosti zadržavaju autorska prava (*copyright*) nad svojim radovima. Objavljivanjem rada daju izdavaču neisključivu licencu za objavljivanje, distribuciju i arhiviranje rada u štampanom i elektronskom obliku, kao i na drugim platformama časopisa i izdavača (npr. društvene mreže itd.), bez teritorijalnih i vremenskih ograničenja i bez finansijske naknade.

Autori imaju pravo da sopstveni rad dalje neograničeno koriste u naučne, nastavne i druge svrhe, uz obavezno navođenje izvora prvobitnog objavljivanja – naziva časopisa, njegovog broja, godine izdanja, te broja strana na kojima je rad štampan.

Časopis i portal su u potpunosti nekomercijalni i primjenjuju dijamantski model otvorenog pristupa (Diamond Open Access). Ne naplaćuju se naknade za podnošenje, obradu i objavljivanje radova, niti za pristup čitaocima, s obzirom na to da je časopis slobodno dostupan (submission fee / Article Processing Charge APC = 0).

Autori snose punu odgovornost za regulisanje svih autorskih prava i dozvola za korišćenje (uključujući, gdje je primjenjivo, prava pravnih lica i sl.) nad ilustracijama, fotografijama i drugim vizuelnim priložima koji se dostavljaju uz rad, a nad kojima treća lica polažu autorsko pravo.

Radovi moraju predstavljati izvorni intelektualni, kreativni i naučni rad autora. Upotreba AI nije dozvoljena za generisanje tekstualnog sadržaja, naučnih interpretacija, zaključaka, ilustracija ili drugih kreativnih, naučnih i analitičkih djelova rada. Ukoliko su korišćeni AI alati

u tehničkim i pomoćnim fazama rada (npr. lektura, korektura, prevod, tehnička obrada podataka), autori su dužni da to jasno i transparentno navedu u posebnoj napomeni u radu. Autori imaju punu odgovornost za cjelokupni sadržaj rada, bez obzira na korišćene alate.

Predajom rada na objavljivanje potvrđuje se da je u pitanju u potpunosti vlastito autorsko djelo, koje autor ima pravo da preda za objavljivanje i potpiše kao sopstveno, kao i da nijesu počinjena nikakva kršenja etičkog i akademskog integriteta.

Časopis zadržava pravo da zatraži dodatnu dokumentaciju kada je to potrebno (poput saglasnosti za korišćenje slika i tekstova, izjave o autorstvu/doprinosima, izjave o nepostojanju sukoba interesa, potvrde o etičkom odobrenju i tome slično).

Ukoliko je rad koautorski, svaki koautor mora biti saglasan s konačnom verzijom rukopisa i s njegovim podnošenjem na objavljivanje. Uredništvo može zatražiti izjavu o pojedinačnim doprinosima autora. Korespondentni autor odgovoran je za komunikaciju s uredništvom tokom uredničkog i recenzentskog postupka. Promjene u autorstvu (dodavanje, uklanjanje i/ili promjena redosljeda autora) nakon predaje rukopisa moguće su isključivo uz pismenu saglasnost svih navedenih autora i odobrenje uredništva.

Svi radovi objavljeni u časopisu dostupni su u otvorenom pristupu i objavljuju se pod licencom Creative Commons Attribution–NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0). Ova licenca dozvoljava dijeljenje, umnožavanje, distribuciju i preradu radova u bilo kojem mediju ili formatu, isključivo u nekomercijalne svrhe, uz obavezno navođenje autora i izvora. Svaka komercijalna upotreba radova nije dozvoljena bez prethodne dozvole nosilaca autorskih prava.

Sva autorska prava i uslovi korišćenja, uključujući primjenu Creative Commons licence, primjenjuju se na nivou cijelog časopisa i svakog pojedinačnog rada. Logo licence istaknut je na početku časopisa i na svakom pojedinačnom radu, kao i na elektronskoj verziji.

Rokovi i procedure prijema radova

Rukopisi za objavljivanje mogu se dostavljati tokom cijele godine (kontinuirani poziv).

Šalju se, zajedno s priložima (ukoliko postoje), isključivo elektronskim putem, na imejl adresu kontekstikulture@gmail.com, koja služi kao zvanični kontakt časopisa, redakcije i uredništva.

U razmatranje se uzimaju isključivo novonapisani radovi koji nijesu prethodno nigdje objavljeni i koji su pripremljeni u skladu s ovim Uputstvom.

Dostavljanjem rukopisa autori potvrđuju da rad nijesu istovremeno ponudili na objavu drugom izdavaču, časopisu ili publikaciji.

Recenzentski postupak

Svi dospjeli rukopisi prolaze standardan inicijalni urednički pregled prije upućivanja na dalje čitanje i ocjenu recenzentima. Tom prilikom provjerava se usklađenost rada s tematskim okvirom časopisa, formalnim i tehničkim zahtjevima, kao i poštovanje osnovnih etičkih i akademskih standarda.

Svaki rad prolazi kroz dvostruku anonimnu recenziju. Identitet autora rada nije poznat recenzentima, niti je identitet recenzenata poznat autorima.

Recenzente bira uredništvo časopisa, vodeći računa o njihovoj naučnoj kompetenciji, integritetu i institucionalnoj nezavisnosti u odnosu na autore.

Uredništvo nastoji da obezbijedi da ne postoji sukob interesa između autora i recenzenata. Sukob interesa postoji kada profesionalni, finansijski, lični i slični odnosi mogu uticati ili se smatrati da utiču na objektivnost u procesu objavljivanja. On podrazumijeva, ali se ne ograničava na: zajedničku institucionalnu pripadnost, neposrednu profesionalnu saradnju, mentorski odnos, porodične veze ili bilo koju drugu okolnost koja može dovesti u pitanje nepristrasnost recenzije.

Autori su u obavezi da u trenutku slanja rukopisa prijave svaki stvarni ili potencijalni sukob interesa za koji znaju, a koji bi mogao uticati na interpretaciju rezultata ili procjenu njihovog rada.

Recenzenti su dužni da obavijeste uredništvo o svakom mogućem sukobu interesa i da odbiju recenziranje rukopisa ukoliko postoji okolnost koja može dovesti u pitanje njihovu nepristrasnost.

Uredništvo treba da se izuzme iz procesa odlučivanja o rukopisima u kojima postoji sukob interesa, uključujući slučajeve lične, profesionalne ili institucionalne povezanosti s autorima.

Osnovni tok uredničke odluke i trajanje recenzentskog postupka (prijem–recenzija–odluka–revizija–prihvatanje/odbijanje) jasno su definisani i mogu trajati najduže do tri mjeseca.

Na osnovu recenzija, uredništvo donosi odluku o prihvatanju, prihvatanju uz manje izmjene, prihvatanju uz veće izmjene ili odbijanju rada.

Uredništvo zadržava pravo da rad odbije i bez upućivanja na recenziju ukoliko se utvrdi da ne odgovara profilu i standardima časopisa, odnosno da ne zadovoljava osnovne akademske, etičke i druge principe.

Autor čiji je rad odbijen ima pravo da uloži obrazloženu žalbu uredništvu isključivo u pisanoj formi, putem zvanične imejl adrese časopisa, u roku od 10 dana od prijema pisanog obavještenja. Uredništvo, u roku od 30 dana, razmatra žalbu nepristrasno i uz konsultacije s članovima redakcije i međunarodne naučne redakcije koji nijesu bili uključeni u donošenje prvobitne odluke. Odluka donesena nakon žalbenog postupka smatraće se konačnom.

Časopis ne koristi bibliometrijske pokazatelje (npr. impact factor) kao kriterijum za vrednovanje pojedinačnih radova, autora i njihovih bibliografija. Naučni kvalitet rada procjenjuje se isključivo kroz recenzentski i urednički postupak dostavljenog teksta.

Forma i struktura rada

Originalni naučni rad i pregledni rad, bez izuzetka, treba da sadrže sljedeće elemente:

- puno ime i prezime autora
- punu institucionalnu afilijaciju autora, grad i državu (bez navođenja akademskih titula)
- kontakt imejl adresu autora u prvoj fusnoti

- podatke o zahvalnosti, finansiranju istraživanja/rada (grant) itd., ukoliko postoje (u fusnoti)
- naslov
- sažetak
- ključne riječi
- glavni tekst
- bibliografiju
- rezime (duži od sažetka, na jednoj strani)
- ilustracije i druge priloge (prema potrebi)

Kada se rad objavljuje na našem (crnogorskom/srpskom/hrvatskom/bosanskom) jeziku, naslov, rezime i ključne riječi dostavljaju se na kraju rada obavezno i na engleskom jeziku. Ukoliko se rad objavljuje na engleskom jeziku, naslov, rezime i ključne riječi dopisuju se na kraju rada i na našem jeziku. Potpisi ilustracija i drugih priloga objavljuju se na osnovnom jeziku rada.

Prikazi treba da sadrže sljedeće elemente:

- puno ime i prezime autora
- punu institucionalnu afilijaciju autora i naziv države (bez navođenja akademskih titula)
- kontakt imejl adresu autora u prvoj fusnoti
- naslov
- glavni tekst

Prikazi i njihovi djelovi se ne prevode, već se objavljuju na jednom jeziku.

Za potrebe izrade univerzalne decimalne klasifikacije (UDK) i evidentiranja u bazi Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“ na Cetinju, autori dostavljaju i kratku narativnu biografiju s navedenom godinom rođenja, stečenim zvanjima i titulama, mjestom stanovanja i slično, obima do tri rečenice na crnogorskom/srpskom/hrvatskom/bosanskom ili engleskom jeziku.

Radi transparentnosti uredničkog postupka i praćenja redovnosti objavljivanja, svaki publikovani rad sadrži jasno naznačene datume prijema rukopisa i prihvatanja rada. Ovi podaci objavljuju se na vrhu prve stranice rada i čine sastavni dio njegovih bibliografskih metapodataka. Na tom mjestu navodi se i tip rada (originalni naučni rad, pregledni rad).

Obim i tehnička priprema

Rad se dostavlja pisan u programu Microsoft Word, font Times New Roman, veličine 12 pt, proreda 1,5, s marginama od 2,5 cm. Stranice je poželjno paginirati.

Preporučeni obim rada je do dva autorska tabaka, odnosno ne duže od 30.000 karaktera s razmacima.

Preporučeni obim prikaza iznosi do 6.000 karaktera s razmacima.

Naslov rada ne bi trebalo da bude duži od 10 riječi i piše se velikim slovima (verzal), veličine 14 pt.

Fusnote se pišu fontom veličine 10 pt.

Sažetak sadrži od 200 do 300 riječi. Navodi se do osam ključnih riječi.

Rezime na kraju rada duži je od sažetka i treba da bude obima do jedne strane.

Ilustracije se dostavljaju zasebno, u formatima jpg, jpeg ili png. U posebnom Word fajlu navode se njihovi potpisi (Sl. 1., Sl. 2., Sl. 3.), zajedno sa podacima o porijeklu odnosno vlasništvu.

Citiranje i reference

Reference u tekstu navode se u zagradi, preporučeno na latiničnom pismu, po modelu: (Mažibradić 2015: 186).

Kraći citati stavljaju se pod navodnike i ostaju u okviru teksta. Duži citati izdvajaju se u poseban pasus, bez navodnika, s uvučenom lijevom i desnom marginom.

Izostavljeni djelovi teksta iz citata označavaju se uglastim zagradama i trotačkom: [...].

Napomene se daju u fusnotama, na dnu stranica na kojima se koriste.

Bibliografija

Bibliografija je obavezna i nalazi se na kraju rada.

Bibliografske jedinice treba da budu cjelovite, standardizovane i konzistentne, s jasno navedenim i potpunim podacima.

Preporuka je da se bibliografija navodi na latinici, bez obzira na izvorno pismo, radi međunarodne indeksacije i bibliografskog evidentiranja. U tom slučaju, originalno pismo može se navesti poslije latiničnog, u zagradi.

Radovi istog autora u bibliografiji ređaju se hronološkim redom, od starijeg ka mlađem.

Ukoliko se navodi više radova istog autora iz iste godine, uz godinu se dodaje abecedno slovo (npr. 2022a, 2022b, 2022c).

Primjeri navođenja bibliografskih jedinica:

Monografije

Palavestra, Aleksandar. 2011. *Kulturni konteksti arheologije*. Beograd: Filozofski fakultet. (Палавестра, Александар. 2011. *Културни контексти археологије*. Београд: Филозофски факултет).

Članci u časopisima

Theodossiev, Nikola. 2000. "The Dead with Golden Faces. II. Other Evidence and Connections". *Oxford Journal of Archaeology* 19 (2): 175–209.

Radovi u zbornicima

Vlahović, Dobrila i Žarko Milošević. 2018. „Kulturno dobro ‘Ostaci Kastela i Lazareta’ – potencijal ili ograničenje“. U: Medin, Dušan i Goran Pajović (ur.). *Zidine nad nemirnim morem: zbornik radova o Kastelu i Lazaretu* (drugo izdanje). Budva: JU Muzeji i galerije Budve, 87–94.

Magistarski radovi i doktorske disertacije

Bogojević-Glušćević, Nevenka. 1984. *Svojinsko-pravni odnosi u Kotoru u XIV vijeku* (doktorska disertacija). Beograd: Univerzitet u Beogradu, Pravni fakultet.

(Богојевић-Глушчевић, Невенка. 1984. *Својинско-правни односи у Котору у XIV вијеку* [докторска дисертација]. Београд: Универзитет у Београду, Правни факултет).

Internet izvori

Usmiani, Ante. 1983. „Bellafusa“. *Hrvatski biografski leksikon*. <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=1652> (posjećeno 1. 8. 2023).

Za sve eventualne nedoumice, pitanja, prijedloge, inicijative itd. u vezi sa saradnjom s časopisom *Konteksti kulture: studije iz humanistike i umjetnosti*, pozivamo Vas da nam se direktno obratite na imejl adresu kontekstikulture@gmail.com.